

LATVIEŠU FONDA PILNSAPULCES PROTOKOLS NNN

1985. gada 30. novembrī

Latviešu sabiedriskā centrā, Losandželosā, Kalifornijā

Pilnsapulci plkst. 10:35 atklāj un vada LF padomes priekšsēdis Guntis Siliņš. Revīzijas komisijas priekšsēdis Jānis Aperāns ziņo, ka pilnsapulcē piedalās 18 pilntiesīgi dalībnieki ar 71 mandātu.

Par balsu skaitītāju nominē un ievēl Ojāru Celli, bet par protokolistiem apstiprina padomes locekļus Andreju Plakanu un Aivaru Roni.

Pieņem sekojošu darba kārtību:

1. 1984. gada pilnsapulces protokola pieņemšana.
2. Pārskati par LF darbības gadu.
3. Revīzijas komisijas ziņojums.
4. Vēlēšanu un balsošanas rezultātu paziņošana.
5. Citi izlemjami jautājumi un ierosinājumi.

1. Iepriekšējās pilnsapulces, kas notika 1984. gada 27. oktobrī Jāņa Riekstiņa latviešu studiju centrā, Kalamazū, Mičiganā, protokolu, kuŗa pilns teksts bija ievietots apkārtraksta 39. numurā, sapulces dalībnieki pieņem bez debatēm.

2. **Priekšsēdis** Guntis Siliņš ziņo, ka pagājušā darbības gadā notikušas 4 padomes sēdes. Galvenā vērība piegriesta fonda ieguldījumu apsaimniekošanas jautājumiem un to nokārtojumam. Visi fonda ieguldījumi, izņemot tos, kas noguldīti t.s. akciju fondos, tagad ir nodoti Nesbitt Thomson Bongard sabiedrības, kuŗas birojs atrodas Toronto, Kanadā, apsaimniekošanā. Sabiedrība apsaimniekošanu veic vadoties no fonda padomes pieņemtām un noteiktām vadlīnijām.

Akciju fondi atrodas padomes tiešā pārraudzībā.

Priekšsēdis pieskaras arī paša izsludinātam, apkārtraksta 39. numurā ievietotam, priekšlikumam par atlaidi daudz bērnu ģimenēm. Priekšlikuma nolūks bija radīt precedentu, kur LF ar atlaidi atbalstītu ģimenes ar vairāk kā divi bērniem. Par šo priekšlikumu, ārkārtējā balsošanā, bija aicināti izteikties tikai tie fonda dalībnieki, kas aizdevuši vai ziedojuši pilnu dalībnieka maksu. Aicinājums saņēmis mazu un ļoti atturīgu atsauksmi.

Lai stiprinātu LF neaizskaramo kapitālu, fonda dalībnieki būtu jāaicina pārvērst savus aizdevumus ziedojumos. It sevišķi tas būtu ieteicams gados vecākai paaudzei, lai nākotnē novērstu sarežģītumus mantojuma tiesību lietās. Šo jautājumu būtu nepieciešams apskatīt fonda apkārtrakstā.

Jānis Krēsliņš, sen., sniedz priekšlikumu padomei sazināties ar Jāni Gaiguli (AABS), kā arī ar ALAs valdi, lai noskaidrotu mantojuma tiesību stāvokli attiecībā uz aizdevumiem, un kā tas būtu legāli kārtojams nākotnē. Pilnsapulce pieņem Krēsliņa priekšlikumu un uzdod padomei šo lietu noskaidrot un par to ziņot nākošā NNN.

Nākotnē būtu jāatrisina arī jautājums kā iegrāmatot maksājumus, kuŗus fondā, savu radnieku piemiņai vai jubileju gadījumos, iemaksā fonda dalībnieki vai citas personas.

Tā kā pēdējos gados fonda dalībnieku skaits pilnsapulcēs ir arvien samazinājies, centros, kur dzīvo lielāks skaits fon-

da dalībnieku, būtu ieteicams turpmāk rīkot maza apmēra sapulces, kur dalībnieki varētu nākt ar saviem ierosinājumiem un priekšlikumiem. Šos ierosinājumus uz vietas apskatītu, izvērtētu un nodotu tālāk fonda padomei, kas tos savukārt virzītu tālāk pieņemšanai vai noraidīšanai nākošajā NNN.

Agrākos gados pilnsapulces tika rīkotas kopā ar citiem lielākiem latviešu sarīkojumiem, bet tas savā ziņā stipri ierobežoja pilnsapulces laiku un izraisīja citus traucējumus. Pēdējos gados tāpēc no tā mēģināts izvairīties.

Vispār ir konstatēts liels LF identitātes trūkums un tamdēļ būtu ieteicams dot fondam lielāku redzamību citu organizāciju, it sevišķi fondu vidū. Šo stāvokli varētu labot ar pastiprinātu reklāmu, informējot latviešu sabiedrību par fonda darbu, mērķiem un lielo atbalstu, kas sniegts audzināšanas un kultūras pasākumu veicināšanai.

Reklāmas nolūkam kalpos arī padomes nesen izdotā pārskatu grāmatiņa, kuŗā sakopotī un dokumentēti visi ar LF līdzekļiem atbalstītie pasākumi. Grāmatiņā ir arī ievietota tuvāka informācija par fonda uzbūvi, mērķiem un nozīmi latviešu trimdas sabiedrībā, un to papildina fonda statūti. Šo izdevumu izsūtīs visiem tūkstošniekiem un aktīviem fonda dalībniekiem.

Neaktīviem fonda dalībniekiem ir paredzēts sūtīt vēstules, lai noskaidrotu viņu stāvokli nākotnē. Tas jādara galvenokārt tāpēc, lai samazinātu sūtī-

UZMANĪBU! Paplašināsim Latviešu Fonda darbību! Liksim fondam augt! Gadskārtējais maksājums LF dalībniekiem kuŗi nav tūkstošnieki, ir \$120, jeb \$10 mēnesī, sūtams kasierim Jurim Petričekam, 350 Olive St., Menlo Park, CA 94025 U.S.A. Lūdzu rakstīt čekus uz LATVIAN FOUNDATION INC. vārda.

jumu izdevumus. Jānis Aperāns domā, ka šai lietai būtu jāpieiet ar lielu uzmanību un iesaka vēstulē aicināt neaktīvos fonda dalībniekus atjaunot savus pārtrauktos maksājumus. NNN ieteikumu pieņem zināšanai, atstājot padomei brīvas rokas šī jautājuma kārtošānā.

Garākas debātes izraisa jautājums par dalībnieku balsstiesībām. Balsošanas materiālos izsludinātie noteikumi paredz, ka "balsstiesīgi ir visi LF tūkstošnieki, kā arī tie LF dalībnieki, kas par 1985. gadu nokārtojuši \$120 iemaksu". Neskaidrību ienes tas, ka nav noteikts maksāšanas termiņš, respektīvi, vai tas ir līdz gada beigām, vai līdz pilnsapulces dienai. Pārrunās piedalās Jānis Aperāns, Ojārs Celle, Daira Cilne, Juris Cilnis, Jānis Krēslīņš, sen. un Guntis Siliņš. Tiek apsvērti vairāki ierosinājumi, bet rezultātā pilnsapulce nolēmj šī jautājuma noskaidrošanu un termiņa noteikšanu atstāt padomes ziņā, reizē dodot tai tiesības lēmumu jau attiecināt uz nākošā gada NNN.

1985. gada projektu atbalstam, LF ieguldījumu peļņa ir atļāvusi sadalīt \$44,000. No šīs summas jāatskaita \$8,400 "sēklas naudas" piešķirumiem un \$3,000 otrs maksājums 1984. gada projektam J. Riekstiņa latviešu studiju centra bibliotēkas mikrofilmas nodaļas iekārtošanai. "Sēklas naudā" šīnī gadā izmaksātas sekojošas summas: \$2,000 — pabalsts komponista J. Kalniņa memuāru sarakstīšanai, \$1,000 — O.Sproģerei valodnieces E. Hauzenbergas-Šturmas sarakstes ar Jāni Rudzīti sakārtošanai publicēšanai, \$200 — Filadelfijas latviešu biedrības bibliotēkas materiālu fotokopēšanai, \$200 — grāmatas "The Baltic States — Yesterday Forgotten ... Remembered Today" izplatīšanai, \$2,500 — Eiropas vasaras skolas izdevumu segšanai, \$700 — Dr. A. Rudzītei trimdas periodikas rokas grāmatas sagatavošanas priekšdarbiem, un \$1,800 — prof. H. Biezajam grāmatas "Latviešu politiskie vadītāji vācu laikā, 1941-1945" manuskripta sagatavošanai.

Kasieris Guntis Bērziņš pilnsapulcē nav ieradies. Viņa vietā pārskatu par LF kases stāvokli sniedz Guntis Siliņš.

LF finānciālais gads noslēdzas 30. aprīlī. Sekojošais pārskats ir par finānciālo stāvokli 1985. gada 30. aprīlī un par ienākumiem un izdevumiem laika posmā no 1984. gada 1. maija līdz 1985. gada 30. aprīlī. Visas summas ir ASV dolāros. Kanadas un Austrālijas summas pārvērš ASV dolāros pēc valūtas kursa

finānciālā gada noslēguma dienā.

Fonda vērtība, aprēķināta no ieguldījumu cenām, 1985. gada 30. aprīlī bija \$586,446 (1984. gada 30. aprīlī \$548,495). No šīs vērtības \$325,448 (\$328,208) bija dalībnieku aizdevumi un \$135,565 (\$121,717) dalībnieku ziedojumi savam kontam. Šie ziedojumi, kā paredzēts LF statūtos, ir daļa no neaizskaramā kapitāla; citi ziedojumi ir izlietojami pēc padomes ieskatiem. Piemiņas fondi uzrāda \$0 (\$3,000). Fonda vispārējā rezerve bija \$58,382 (\$49,368). Bez tam \$64,133 (\$46,005) bija izmaksājamo piešķirumu un \$2,918 (\$197) citu izmaksājamo izdevumu rezervē.

Fonda peļņa no ieguldījumiem (banku kontiem, akcijām un obligācijām) bija \$57,808 (\$53,179).

Fonda izdevumi darbības gadā bija \$13,074 (\$8,826). Galvenie izdevumi bija NNN un padomes sēdes \$4,096 (\$1,563), datu bāzes un finānciālās sistēmas uzturēšana \$1,194 (\$562), reklāma \$487 (\$863), drukas darbi \$1,772 (\$1,744), tālrunis \$1,023 (\$619), pasts \$1,009 (\$756), biroja piederumi \$255 (\$494), amortizācija \$794 (\$794), grāmatvedība \$1,025 (\$1,200), ieguldījumu apsaimniekošana \$1,200 (---) un dažādi \$219 (\$231).

Pagājušā gadā Latviešu Fonds piešķīra \$40,200 (\$48,450) jauniem projektiem.

Nākošā gada budžets sabalansēts uz \$61,000.

Par kases grāmatvedības vešanu, liela pateicība pienākas Jānim Gaigulim. Viņš pagājušā gadā ziedojis daudz sava laika, lai izveidotu fonda grāmatvedības sistēmu, kas ieviesta datorā, tagad dod lielu atslogojumu kasiera grāmatas.

Ieguldījumu pārzinis Tālis Forstmanis ziņo par fonda ieguldījumu stāvokli. Uz sapulces dienu Nesbitt Thomson Bongard apsaimniekošanā atrodas \$446,764, kas caurmērā pelna apmēram 10% gadā. Apmēram \$95,650 atrodas akciju fondos, kuŗu pieaugums ir devis ap 13% peļņu. Pārējie līdzekļi atrodas dažādos banku kontos.

Fonda līdzekļi sadalās sekojoši: 12% banku kontos, 55% ieguldījumos, kas nes paredzamus vai noteiktus ienākumus (fixed income), un 33% ieguldījumos, kas dod spekulatīvus ienākumus (common equity).

Pārvedot naudu no Kanadas uz ASV pirms kursa krišanās pagājušā gada decembrī, fonds ietaupīja \$6,000 līdz \$7,000.

Garākas pārrunas izvēršas apsverot kasiera Gunša Bērziņa rakstiski iesniegto priekšlikumu 10% no kapitāla ieguldīt augstāka riska kategorijā. Pilnsapulce priekšlikumu atzīst par lietderīgu un pārrunu noslēgumā dod padomei atļauju attiecīgai rīcībai.

Jānis Aperāns ierosina nākotnē uzrādīt iepriekšējā gada budžetu un tā izpildījumu salīdzinājumā ar jauno.

Dalībnieku pārzinis Juris Cilnis ziņo, ka pēdējā gadā LF iestājušies 35 jauni dalībnieki. Fondā patreiz ir reģistrēti 930 dalībnieki, bet tūkstošnieku skaits ir pieaudzis uz 397.

3. Revīzijas komisijas priekšsēdis Jānis Aperāns nolasa revīzijas komisijas ziņojumu. Komisija pagājušā gadā noturējusi trīs sēdes. Pārbaudītas kases grāmatas, konstatējot, ka ieraksti grāmatās saskan ar attaisnojošiem dokumentiem. Grāmatu pārbaudē revīzijas komisija knosultējusies ar Rasmu Kariņu, C.P.A. kas 1985. gadā revidējot fonda grāmatas ir atradusi vairākas nepilnības, kuŗas nākotnē būs jānovērš.

Revīzijas komisijai nav bijis iespējams pilnībā izvērtēt LF padomes darbību, jo padomes protokoli ir ļoti nepilnīgi un fragmentāri, ar atsaukšanos uz pielikumiem, kas sastāda daļu no pieņemtiem lēmumiem, bet, kas nav bijuši revīzijas komisijas rīcībā.

Revīzijas komisijas ziņojums ierosina arī vairākus citus jautājumus attiecībā uz finanču komisijas sastāvu, novēloto apkārtrakstu un pieņemtiem, bet neizpildītiem padomes lēmumiem pagājušā darbības gadā, kā arī par fonda priekšsēža rīcību dažos gadījumos bez iepriekšējas sazināšanās ar padomes locekļiem.

Ziņojums konstatē, ka labi darbojušās veco projektu, jauno projektu pieteikumu, jauno projektu izveidotāju un dalībnieku pārzināšanas nozares, kā arī sekretārs. Sevišķu atzinību pelnījusi Ilze Sīle par brošūras sastādīšanu par LF mērķiem, darbības noteikumiem un piešķirti pabalsti. Jāņa Gaiguļa darbs pelnījis vislielāko atzinību par dažādu datu ievietošanu datorā un pārskatu izgatavošanu.

Ziņojuma beigās revīzijas komisija konstatē, ka neraugoties uz administratīvas dabas trūkumiem, LF turpina pildīt tā mērķos paredzēto svarīgo uzdevumu — latviešu kultūras saglabāšanu un tās jaunradi.

Tā kā revīzijas komisijas ziņojums ir uzstādījis vairākus jautājumus attiecībā uz fonda padomes darbību, bet it sevišķi par priekšsēža rīcību, Guntis Siliņš sniedz attiecīgus paskaidrojumus, motivējot savu un padomes rīcību. Noklausījies un ievērojis priekšsēža paskaidrojumu, revīzijas komisijas priekšsēdis Jānis Aperāns ierosina pieņemt revīzijas komisijas ziņojumu, attiecīgi papildinātu ar priekšsēža paskaidrojumiem. Pilnsapulce pieņem Jāņa Aperāna priekšlikumu.

4. Revīzijas komisija ir konstatējusi, ka atbilstoši izziņotiem balsošanas noteikumiem, padomes locekļu un revīzijas komisijas vēlēšanās un piešķirumu balsošanā piedalījušies 341 pilntiesīgi balsotāji.

Vēlēšanu rezultāti Latviešu Fonda padomei:

Juris Petričeks	275 balsis
Anita Padega Bataraga	259
Aivars Ronis.....	236
Klāvs Zichmanis.....	108
Pēteris Haralds Brauns	100

Ievēlēti ir Juris Petričeks, Anita Padega Bataraga un Aivars Ronis.

Vēlēšanu rezultāti Latviešu Fonda revīzijas komisijai:

Ināra Vatvara	309 balsis
Ģirts Kaugars	308
Jānis Aperāns	288
Uldis Klauss	288
Ervīns Pilmanis.....	279

Ievēlēti ir visi pieci uzstādītie kandidāti.

Balsošanas rezultāti piešķirumiem:

1. Stokholmas latviešu teātra izrādes Ziemeļamerikā ..... 1283 punkti
Piešķirums: \$11,884
  2. Austrālijas latviešu mūzikas krātuves materiālu bibliografija-katalogs..... 605 punkti
Piešķirums: \$2,900
  3. "Laikmeta liecības — latviešu kara gūstekņi Otrā pasaules karā ..... 590 punkti
Divgadīgs piešķirums,
1985. g. izmaksājot \$3,685
  4. Longīna Apkalna grāmata "Latviešu mūzika" ..... 500 punkti
Aizdevums: \$5,000
  5. Eiropas vasaras skola 477 punkti
Piešķirums: \$7,500
  6. Tipografisko zīmju iegāde pareizrakstības vārdnīcai ..... 405 punkti
Piešķirums: \$1,631 (nepilnīgs)
- Tālākie projekti piešķirumu nesaņēma:

7. "Prezidents Kārlis Ulmanis, latviešu tautas apvienotājs" ..... 395 punkti
8. Literāru darbu-romānu konkurss ..... 394 punkti
9. Latviešu kultūras vērtību krātuvju tīkla izveidošana ..... 393 punkti
10. Mūzikas nometne latviešu jaunās audzes mūziķiem ..... 358 punkti
11. Struktūrālās un ekonomiskās pārmaiņas Latvijas lauksaimniecībā zem Padomju Savienības okupācijas ..... 334 punkti
12. "Džūkstes vēsture" . 264 punkti
13. "Of Struggle and Flight — The History of Latvian Aviation" ..... 197 punkti
14. "Latvian Graduates 1945-1984" ..... 166 punkti
15. "Vācu-latviešu vārdnīca" ..... 142 punkti
16. "Augusts Annus" ... 94 punkti
17. "Latvju tautas portrets ..... 50 punkti
18. "Rakstnieks un mākslinieks Kārlis Ieviņš, 1888-1977" ... 35 punkti

5. Priekšsēdis Guntis Siliņš paziņo, ka sākot ar šis pilnsapulces noslēgumu viņš aiziet no fonda priekšnieka un padomes priekšsēža amata. Kā LF priekšsēdis viņš darbojies kopš 1982. gada, šinī laikā izstrādājot sapulces kārtības noteikumus un izkārtojot LF ieguldījumu apsaimniekošanas nodošanu profesionālās rokās. Viņa paša vārdiem runājot, "iecerētais ir izdarīts". Daudz vēl tomēr būtu darāms jaunu dalībnieku piesaistīšanā, bet šo uzdevumu viņš atstāj nākošās padomes ziņā.

Pēc sešu gadu rosīgas un panākumiem bagātas darbības no LF padomes aiziet arī Jānis Krēsliņš, sen. Kā jaunu projektu izveidotājs, viņš ir veicis neatsveramu darbu un ar savu padomu, zināšanām un ierosinājumiem bijis liels atbalsts fonda padomes darbā.

Pilnsapulce abiem aizejošiem padomes locekļiem izsaka lielu paldies par veikto darbu un novēl labas sekmes turpmākās gaitās. Tāpat pilnsapulce izsaka arī pateicību padomei un revīzijas komisijai par apzinīgi un čakli veikto darbu.

Sapulci slēdz plkst. 16:00.

Guntis Siliņš
Sapulces vadītājs

Andrejs Plakans
Aivars G. Ronis
Protokolisti

1986. g. L.F. valde. Pirmā rindā no kreisās: Aivars Ronis, Ilze Sīle, Anita Padega-Bataraga, Andrejs Plakans. Otrā rindā no kr.: Tālis Forstmanis, Juris Cilnis, Klāvs Zichmanis, Juris Petričeks. Iztrūkst Guntis Bērziņš.

Jaunie dalībnieki (kopš 1984. g. aprīļa)

- 769 GĀLES, Viesturs un Ieva
Landing, NJ
- 883 NORĪTIS, Rūdolfs
Toronto, Ont.
- 884 ZICHMAŅI, Klāvs un Aija
Oakville, Ont.
- 885 SILIŅA, Daina un PLOSTIŅŠ, Vilnis
Scarborough, Ont.
- 886 BRODERS, Edgars
Scarborough, Ont.
- 887 BĒRZIŅŠ, Rolands
Islington, Ont.
- 888 KOPS, Ivars
Ancaster, Ont.
- 889 PIEMĀRE — Latvju Dievturu sadraudze
Minneapolis, MN
- 890 PLAKANS, Andrejs
Ames, IA
- 891 MURPHY, Māra
Lincoln, NE
- 892 BISKAPS, Egons
Lakeview, MI
- 893 BRIEŽI, Jānis un Aija
Toronto, Ont.
- 894 GULĒNA, Laima
Toronto, Ont.
- 895 GULĒNA, Māra
Toronto, Ont.
- 896 ĀPŠA, Rūta
Kalamazoo, MI
- 897 GRANTA-FREIMŪTA, Maruta
Toronto, Ont.
- 898 LŪSE, Ināra
Islington, Ont.
- 899 LŪSE, Līga
Islington, Ont.
- 900 ALVĪNES GĀLES PIEMIŅAI
- 901 PĒTERSONE, Maija
Kalamazoo, MI
- 902 ĶENĢE, Milda
Jamaica Plain, MA
- 903 GRAUDIŅI, Māris un Anita
Chicago, IL
- 904 LATVIEŠU APVIENTĪBA DETROITĀ
Northville, MI
- 905 ANŠA UN ANNAS ADAMOVIČU
PIEMIŅAI
- 906 GRAUDUMS, Ivars
Stolberg, West Germany
- 907 BENJAMIŅI, Eso un Cynthia
Arlington, VA
- 908 STURĀNI, Māris un Selga
Hopewell Junction, NY
- 909 PRIEDĪŠI, Elmārs un Ina
Minneapolis, MN
- 910 STAPRĀNA, Maretta
Salem, OR
- 911 UPELNIECE-KATIS, Lauma
Greenwich, CT
- 912 BĒRZUPI, Zigurds un Ināra
Rochester, NY

Jaunie tūkstošnieki (kopš 1984.g.aprīļa)

- 234 GĀLES, Viesturs un Ieva
Landing, NJ
- 373 PALEJA, Guna
Saginaw, MI
- 374 OZOLI, Jānis un Velta
Milwaukee, WI
- 375 ŠNORES, Austars un Nancy
Scotia, NY
- 376 DINBERGI, Kornēlijs un Rasma
Broadview Heights, OH
- 377 BĒRZIŅA, Ingrīda
Brentwood, NY
- 378 KORPORĀCIJAS GUNDEGAS
TORONTO KOPA
Toronto, Ont.
-
- 913 SEMBA, Gunta
Scarborough, Ont.
- 914 KEIRES, Aivars un Anita
Greenwich, CT
- 915 HINKLE, Maija
Ithaca, NY
- 916 MUCENIEKS, Ints
Lincoln, NE
- 917 NEWSOME, Māra
Washington, DC
- 918 ZEIDENBERGS, Ēriks
Collegeville, PA
- 919 CELMIŅŠ, Aivars
Elkton, MD
- 920 BATARAGS, Roberts
Schenectady, NY
- 921 PARŅICKIS, Mārtiņš
Silver Spring, MD
- 922 BRAUNI, Pēteris un Daina
Ottawa, Ont.
- 923 JĀŅA GRĀVLEJA PIEMIŅAI
- 924 SLAIDIŅI, Raimonds un Austra
Riyadh, Saudi Arabia
- 925 RUMAKS, Leons
Hempstead, NY
- 926 LAZDIŅA, Sandra
Long Island City, NY
- 927 SIRDSAPZIŅAS CIETUMNIEKIEM (#1)
- 928 UPESLĀČI, Alberts un Inga
Toronto, Ont.
- 929 LAUNAGS, Freds
Los Angeles, CA
- 930 PADDOCK, Ilga un James
Lincoln, MA
- 931 BROŠI, Andrejs un Biruta
Aldan, PA
- 932 EZERGAILIS, Jānis
Sacramento, Ca
- 933 OZOLI, Kārlis un Anda
Hamilton, Ont.
- 934 SOSTE, Mārtiņš
West Hill, Ont.
- 935 SIRDSAPZIŅAS CIETUMNIEKIEM (#2)
- 379 BULMAŅI, Nikolajs un Ingrīda
Etobicoke, Ont.
- 380 PINNIS, Marģers
Bronx, NY
- 381 BĒRZIŅŠ, Valdis
Minneapolis, MN
- 382 PRIEDĪTIS, Andris
Santa Monica, CA
- 383 BĒRZIŅI, Tālavaldis un Velta
Kennet Square, PA
- 384 IEVIŅI, Pāvuls un Džanete
Binghamton, NY
- 385 ALVĪNES GĀLES PIEMIŅAI
- 386 ZIEDAINE, Maija
South Euclid, OH
- 387 SIDNEJAS RADIO KOPA
Stathfield, NSW
- 388 SOSTE, Ruta
Scarborough, Ont.
- 389 PĒTERSONE, Maija
Kalamazoo, MI
- 390 SPUNTEĻI, Valfrīds un Vija
Somerset, NJ
- 391 INVEISI, Uldis un Anna
Waukesha, WI
- 392 BĒRZUPI, Zigurds un Ināra
Rochester, NY
- 393 BĪSKAPS, Egons
Lakeview, MI
- 394 ROŅI, Imants un Ina
Greenwich, NSW
- 395 ROZENTĀLI, Andrejs un Ruta
Minneapolis, MN
- 396 RUMBERGA, Julieta
Grand Rapids, MI
- 397 SLAIDIŅI, Raimonds un Austra
Riyadh, Saudi Arabia
- 398 GOLTS, Elmārs
San Francisco, CA
- 399 BROŠI, Andrejs un Biruta
Aldan, PA
- 400 BAUMANE, Velta
London, Ont.
- 401 ĶENĢE, Milda
Jamaica Plain, MA
- 402 ZARIŅŠ, Jūlijs
Rochester, MN
- 403 BALODIS, Osvalds
Gardiner, NY
- 404 KALNIŅŠ, Imants
Brookline, MA
- 405 EZERGAILIS, Jānis
Sacramento, CA
- 406 PAUDRUPI, Herberts un Mirdza
Kalamazoo, MI
- 407 SOSTE, Mārtiņš
West Hill, Ont.
- 408 LATVIEŠU PRESES BIEDRĪBAS
AUSTRĀLIJAS KOPA
Magill, SA

CEĻĀ

Kā es vācu laikmeta liecības

“Es esmu Auseklis Zaļinskis un vācu savai grāmatai laikmeta liecības, mutvārdu stāstus par latviešu kara gūstekņu pieredzi, piedzīvojumiem, pārdzīvojumiem Otrā pasaules karā.” Ar šādu ievadu man dažreiz jāstādas priekšā klausītāju pulciņiem, kas vēlas kaut ko uzzināt par manu topošo darbu. Par to es stāstu labprāt, jo rezultātā rodas ja jaunam dalībniekam. Materiālu vākšana projekšam turpinās. Kā tas notiek?

Ziemas apstākļos gadās lietot vilcienu, autobusu vai lidmašīnu, bet pārējos gada laikos es parasti sēžos automašīnā un dodos ceļā. Kopš projekta sākuma ceļā iznācis pavadīt diezgan daudz laika, un tā tas turpināsies līdz šī posma beigām. Pirms dodos ceļā ar vēstuli informēju kopdarba dalībniekus, kad paredzu pie viņiem iegriezties. Ikvienu brauciena maršruts lēsts tā, lai ietvertu plašāku apkārtni turp un atpakaļ braucienā, kur dalībnieki izkaisīti dzīvo. Sākotnēji tiku domājis tikai par stāstiem, bet nu vākšanas gaitā dažs labs dalībnieks man uzticējies savu dienasgrāmatu, cits kādu zīmējumu, vēl cits kādu tā laika dokumentu. Liekas, darbs iznāks vēl plašāks un vispusīgāks nekā sākumā iecerēts.

Labi veicās 1200 jūdžu garš brauciens pa Kanadu 1985. gada rudenī, biju pie stāstu devējiem Londonā, Hamiltonā, Toronto un apkārtnē. Šovasar jūnija sākumā risinājās sekmīgs 1600 jūdžu garš brauciens pa Ilinoju, Viskonsinu, Minesotu. Šopavasar martā atvedu mājas gan lentas, gan dienasgrāmatas pēc

brauciena pa Ņūjorku, Ņūdžersiju, Masačusetu. Manā melnajā piecatvilktņu aktu skapī nekrātos ne lentas, ne dienas grāmatas, ja projekta pamatā nebūtu Latviešu Fonda pabalsta, ja mani negaidītu ciemā laikmeta liecinieku draudzīgā viesmīlība. Apziņa par abiem ir man neizsmejams spēka avots darba turpināšanai.

Ai, laiki, ai likteņi! Ko gan visu mūsu tautai kopš Otrā pasaules kara sākuma nav nācies piedzīvot! Kanadas braucienā atradās lenta, ko pie dēla ciemodamies, pašam nemaz nezinot, ierunājis no Sibīrijas izsūtījuma atgriezies Latvijas armijas virsnieks. Autotanku pulka kapt. N., pārskaitīts teritoriālajā korpusā, 1941. gada jūnijā bijis komandējumā Rīgā. 14. jūnija naktī ar vilcienu devies atpakaļ uz Liteni, Gulbenes stacijā arestēts un izsūtīts vispirms uz Noriļsku, vēlāk Krasnojarsku. Sešdesmitajos gados atgriezies Latvijā, septiņdesmito gadu beigās uz pāris nedēļām atlaists ciemos pie dēla uz Kanadu, pēc atgriešanās Rīgā drīz miris. Lentā dzirdama trauku šķindoņa, galda sarunas, jo pārrunas par pagātņi risinājušās parasti maltītes laikā. Ar pārtraukumiem turpinās vecā vīra stāsts, viņa balss mierīgais plūdums skan bez mazākā satraukuma it kā viņš uz visu to skatītos no liela attāluma. Un vai gan citādi vispār būtu bijis iespējams to visu pārceļot un izturēt?

Ziemeļos no Čikagas man šovasar gadījās sastapt Latvijas Sarkanā Krusta darbinieci B., kas 1941. gada jūlijā Rīgā

sākusi strādāt Sarkanā Krusta birojā. Vasaras beigās ar paziņojumiem radiofonā un presē viņas ierosmē organizē paciņu sūtīšanu latviešu karavīriem, kas Austrumprūsijā vācu gūstā, jo bijuši teritoriālā korpusā. Aicinājumam ir atsaucība. Oktobrī viņa kopā ar žurnālistu Viktoru Baltkāju un pltn. Tirzīti ar pakām pielādētā Rīgas autobusā caur Kenigsbergu dodās uz kādu franču gūstekņu nometni Austrumprūsijā, kuras vienā nodalījumā ir latviešu karavīri.

Ieradies Mičigenā no Anglijas ciemā pie dēla, bijušais leģionārs Z. zvana man vēl vakarā maija beigās, kādu dienu pirms prombraukšanas. Viņš 1945. gada ziemā kā nācis no slimnīcas, tā ielikts Pozenes aizstāvjos, jo pilsēta jau bijusi krievu ielenkumā. Seko krišana krievu gūstā, pēdējie vācu gūstekņus nodod darbos pie poļiem. Tā Z. pavada vairākus gadus, vergodams Silēzijas ogļraktuvēs. Kad pēdējais dzīvības piliens no gūstekņiem izspiests, tos sūta atpakaļ uz Vāciju. Nākamā rītā sēžos automašīnā un atgriežos ar lentām, kas glabā neparasto stāstu.

Viskonsinā viesojos pie kāda latviešu skolotāja, šķirstām viņa dienasgrāmatu, kas glabā laikmeta apsūdzību. Viņš iesaukts 1944. gada vasarā, iedalīts vācu armijas izpalīgu vienībā. Pēc kapitulācijas nonāk amerikāņu gūstā, pēdējie lielāku vācu gūstekņu masu, to vidū arī latviešus, nodod darbos pie frančiem. Kopā ar vāciešiem skolotājs M. un grupa latviešu franču armijas vienības uzraudzībā spiesti kailām rokām at-

**LATVIEŠU
FONDA
1986. GADA
PADOME**

Aivars Ronis
Priekšsēdis
449 South 40th Street
Lincoln, NE 68510
(402) 489-2776

Tālis Forstmanis
Pr. Vietnieks
629 Mill Park Drive
Kitchener, Ont.
Canada N2P 1V4
(519) 893-1435

Guntis Bērziņš
P.O. Box 847, Stn. P.
Toronto, Ont.
Canada M5S 2Z2
(416) 762-6398

Ilze Sīle
Pr. vietniece
Projektu pārzine
209 East 76th Street, Apt. 2D
New York, NY 10021
(212) 517-7438

Anita Padega Bataraga
Sekretāre
P.O. Box 9255
Schenectady, NY 12309
(518) 370-5924

Andrejs Plakans
Protokollists
2015 Cessna Street
Ames, IA 50010
(515) 292-9538

Juris Cilnis
Pr. vietnieks
Projektu iesniegumu lietvedis
19222 Beckford Place
Northridge, CA 91324
(818) 349-8023

Juris Petričs
Kasieris
Dalībnieku pārzinis
350 Olive Street
Menlo Park, CA 94025
(415) 324-2066

Klāvs Zichmanis
Apkārtraksta redaktors
215 Sandwell Drive
Oakville, Ont.
Canada L6L 4P3
(416) 847-0341

minēt apvidu un dzelzceļa uzbērumus Alpu kalnos. Dažs tiek smagi sakropļots, cits mirst, laimīgākie paliek dzīvi.

Vējaina marta pēcpusdiena, kad, izkāpis no autobusa kādā Nūdžersijas mazpilsētā, zvanu kara invalidam E. Viņa adreses man nav, telefonu iedevis mūsu kopējs draugs. Pēc nepilnas stundas sēžam E. mājās ārpusētā, rit lenta. Kritīs gūstā Pomerānijā. Gūstekņu kolonu dzenot uz aizmuguri, kāds pārdzēries sarkanarmietis uzvaras gavilēs noklāj gājējus mašīnpistoles kārtām. Daži paliek uz ceļa, vairākus ievaino. E. šāviens ķer kājā. Vēlāk Tornas gūstekņu lazaretē, kur nožēlojams uzturs, nav ne medikamentu, ne īsta medicīniskā personāla, ļoti primitīvos apstākļos kāju viņam amputē.

Nākamgad sāksies lenšu teksta pārakstīšana, manuskripta veidošana. Tādēļ joprojām ikviens jauns stāsta devējs ir gaidīts un aicināts. Ja nu gadās, ka jums pašiem vai kādiem paziņām būtu kāda pieredze, kādas atmiņas, kas iederētos minētā laika posmā, lūdzu, rakstiet man, mudiniet darīt to arī citus. Mana adrese: Auseklis Zaļinskis, P.O. Box 3101, Kalamazoo, MI 49003, USA. Tel. (616) 381-3768.

LATVIEŠU FONDA DALĪBNIEKU BALSSTIESĪBAS UN BALSŠANAS ZĪMJU PIEŅEMŠANAS TERMIŅI

Sekojošajiem iepriekšējā gada sapulces pieņemtiem norādījumiem, Latviešu Fonda padome 1986. gada 1. un 2. februāra sēdē St. Petersburgā, Floridā, pieņēma sekojošos lēmumus:

Balsstiesības. Jauniem Latviešu Fonda dalībniekiem jāiemaksā \$170 (pilna viena gada dalības maksa \$120 plus iestāšanās maksa \$50), lai būtu balsstiesības nākošajā NNN pēc iestāšanās. Balsstiesības paliek spēkā divpadsmit (12) mēnešus pēc iestāšanās datuma. Lai būtu balsstiesības pēc tam nākošajā gadā NNN, jānokārto dalībnieku maksa (\$10 mēnesī) līdz attiecīgā gada 1. novembrim.

Balsošanas zīmju pieņemšanas termiņi. Visas saņemtās balsošanas zīmes tiks pieņemtas līdz laikam vienu minūti pirms balsošanas zīmju skaitīšanas. Balsošanas zīmes, kas saņemtas pēc šī termiņa, ir debatējamas un pieņemamas tikai ar NNN pilnsapulces dalībnieku piekrišanu. Nekādā gadījumā balsošanas zīmes nav pieņemamas pēc balsošanas rezultātu paziņošanas.

Piedalīsimies '86.g.

N N N

Latviešu Centrā
Vašingtonā D.C.!

1986. g.

27. un 28. septembrī

LATVIAN FOUNDATION, Inc.

P.O. Box 9255

Schenectady, NY 12309

U.S.A.

Non-profit corporation
U.S. Postage
PAID
Permit No. 51
Schenectady, NY 12305